

ZURNAL 5

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 21. října 2011

V čísle:

Zlatá promoce na Lékařské fakultě • Blíží se volby děkana Právnické fakulty • Přebor UP v přespolním běhu • Věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům • Projekt Efektivní instituce po roce • Jak se žije studentům UP v zahraničí • Setkání studentů se specifickými potřebami

• **Za celoživotní multioborovou činnost v oblasti literatury a divadla obdržel čestný doktorát UP zakladatel legendárního Semaforu Jiří Suchý. Na srdečné vyjádření vedení univerzity při slavnostním předání reagoval s humorem sobě vlastním: „Tonul jsem v rozpácích a říkal jsem si: Proč mi to radši neudělili in memoriam ...?“**

(Další informace na této a 7. straně.)

-red-, foto -mo->

„Podivuhodný kouzelník“ Jiří Suchý převzal čestný doktorát Univerzity Palackého

■ Jeden z nejvýraznějších českých tvůrců Jiří Suchý byl vyznamenán čestnou vědeckou hodností doctor honoris causa. Univerzita Palackého ocenila jeho celoživotní multioborovou činnost v oblasti literatury a divadla. Jiří Suchý převzal čestný titul v Arcibiskupském paláci 19. října na slavnostním zasedání Vědecké rady UP a Vědeckých rad Pedagogické a Filozofické fakulty.

Invence i poetické vidění světa Jiřího Suchého, jeho osobitý humor i schopnost lehké ironie oslovují své posluchače, čtenáře a diváky po celá desetiletí. A jeho přítomnost při slavnostním aktu osvěžujícím způsobem ozvláštnila tradiční akademický ceremoniál.

„K udělení ocenění je zde přítomen hravý bystrý kouzelník české literatury a divadla, kouzelník nezavalovsky řečeno přímo podivuhodný, plný imaginace a nezdolné tvůrčí a lidské energie, kterou vyznačuje kolem sebe,“ zdůraznil ve svém laudatiu prof. Jiří Luska, CSc., vedoucí Katedry hudební výchovy PdF. Podle jeho slov ani neuvěřitelně široký výčet všech oborů a specializací, s nimiž je právem Jiří Suchý spojován, není úplný a existuje řada „bílých míst“, která dosud většinou nebyla identifikována: „Zcela úspěšně zasáhl i do oblasti sociologických věd, když ve zkratce a prostředky jemu vlastními bezpečně charakterizoval dobový převažující způsob navazování osobních vztahů adolescentní populace na přelomu 50. a 60. let 20. století. V písni Včera neděle byla postihuje tuto předmětnou oblast snad dokonce lépe, rychleji a levněji, než rozsáhlá sociologická šetření uskutečněná kupříkladu v 80.–90. letech i v první dekádě 21. století,“ prohlásil prof. Luska a objasnil, že podobné hluboké stopy Jiří Suchý zanechal také v oblasti hudební edukace, zážitkové gastronomie, v oboru hudebního managementu či pěstování zdravého životního stylu. „V této oblasti dosáhl zcela ojedinělých výsledků, jež denně demonstruje svým nadstandardním pracovním nasazením i prevencí v duchu osvědčené lékařské zásady, že ... ten kdo se řehce, mračit se nechce, ten bude lehce s životem se prát.“

„Pan Jiří Suchý sice tvrdí, že svět je v tlapách koček, ale dovolte mi, abych vás všechny ubez-

pečil, že dnešní zasedání vědeckých rad je čistě v „tlapách“ Jiřího Suchého, uvedl v průběhu slavnostního aktu prorektor UP JUDr. Michal Malacka. „Váženému panu Jonáši“ pak rektor UP prof. Miroslav Mašláň popřál do dalšího života pevné zdraví, mnoho tvůrčích nápadů, spokojenost a pohodu.

„Klau si povídá s Bohem“ – takový název zvolil Jiří Suchý pro svou připravovanou knihu, jejíž výňatky nabídl ve svém projevu čerstvého doktoranda. Prizmatem svého laskavého humoru se dotkl některých teologických témat, otázek křesťanské víry a ateistických postojů tak, jak je vnímal v jednotlivých etapách svého života a jak je glossuje dnes. „Jestliže slovo věřit znamená být přesvědčen o něčem, co nelze dokázat, pak jsou ateisté stejně věřící jako bigotní stařenky modlíci se ve venkovském kostelíku. Respektuji právo ateisty nevěřit, pokud se aspoň pokusil pochopit, v co nevěří. Nemám v lásce ty, kteří se zříkají něčeho, o čem nic nevědí. Mnohdy vzdělaný ateista mne překvapil tím, že argumentuje stejně jako

Dokončení na str. 8

Když se dva hádají, třetí se (ne)směje aneb Mezinárodní konference PF a PdF na téma mediace

■ Místo zdoluhavého soudního řízení snaha najít schůdný kompromis pro znesvářené strany; místo výsledků a soudního rozhodnutí neformální jednání o nejlepším možném řešení; mediátor jako prostředník mezi rozhádanými manželi, sousedy či kolegy. Mediace – metodě řešení sporů – byl zasvěcen první ročník mezinárodní vědecké konference Právnické a Pedagogické fakulty UP.

Mezi hlavní cíle mezinárodní konference, která se pod názvem MEDIACE 2011 – Kultivovaný způsob řešení sporů uskutečnila 14.–15. října v prostorách Právnické fakulty UP, patřilo propojení poznatků právních a sociálně psychologických disciplín a také zmapovat možnosti využití mediace v trestních i civilních sporech. Jednotlivé přednáškové sekce byly zaměřeny na problematiku vzdělávání v mediaci, rodinnou mediaci, mediaci v trestní oblasti a mediaci v obchodních a jiných občanskoprávních věcech. K hlavním přednášejícím patřili prof. Jaro Křivohlavý, psycholog a spisovatel, uznávaný odborník v oblasti mezilidských konfliktů a komunikace, děkanka Právnické fakulty UP prof. Milana Hrušáková, prof. Pavel Šámal, hlavní autor nového trestního zákoníku a soudce Nej-

Dokončení na str. 5

O globálních problémech a rozvojových trendech na UP

■ S přednáškou „The Millenium Project: Global Futures Research“ přijela z Calgary do Olomouce Elizabeth Florescu, ředitelka výzkumu v projektu Millennium Světové federace asociací OSN, který již patnáct let každoročně publikuje zprávu State of the Future o globálních rozvojových příležitostech a ohroženích. O projektu Millennium, ale především o globálních problémech a rozvojových trendech, hovořila Elizabeth Florescu 12. října v jedné z učeben PíF UP v rámci přednášky Blok expertů Katedry rozvojových studií PíF UP. Návštěva se uskutečnila v rámci projektu OPVK „Zvyšování konkurenceschopnosti a uplatnitelnosti pro studenty rozvojových studií.“ -red-, foto -mo-

Lékařská fakulta UP: promoční ročník 1961 po padesáti letech

■ Čtyřiapadesát pneumologů, chirurgů, anesteziologů, ortopedů, dětských lékařů či odborníků mnohých další medicínských disciplín nejen z České republiky se 14. října sešli v Aule Filozofické fakulty UP. Shromáždili se tak po padesáti letech při příležitosti Zlaté promoce.

„Tato událost bude patřit k dalším mezníkům našeho života, který jsme zasvětili lékařskému povolání. Naše životní cesta byla přímá a klikatá a nalézat správný směr nebylo vždy snadné. Jako děti jsme zažili některé události druhé světové války, léta našeho dospívání a středškolského vzdělávání proběhla v době tzv. diktatury proletariátu, fakultní studium i větší díl praxe máme v paměti z doby reálného socialismu a v současnosti se dokonce můžeme těšit obnovenému kapitalismu,“ řekl MUDr. Ladislav Peychl za bývalé studenty Lékařské fakulty UP. Za účasti prof. Miroslava Mašláňe, rektora UP, a prof. Milana Koláře, děkana Lékařské fakulty UP, se promoce zúčastnili absolventi nejen z České republiky, ale i z Německa, Švédska a USA. Byli mezi nimi jak úspěšní akademici, tak i lékaři, kteří celý život neúnavně slouží či sloužili lidem na nejrůznějších místech světa.

-map-, foto Jiří Doležal

Přebor UP v přespolním běhu má své vítěze

■ Celkem 185 závodníků přišlo na start dalšího ročníku „Přeboru UP v přespolním běhu“, který proběhl 11. října ve sportovním areálu a blízkém okolí obce Daskabáty. V kategorii mužů se mezi 114 účastníky nejlépe vedlo studentu PřF Romanu Paulíkovi, druhé místo obsadil David Pelíšek z FTK a třetí místo vybojoval Petr Vymazal z PdF. V kategorii žen byly mezi 71 závodnicemi nejúspěšnější studentky FTK, které obsadily první

tři místa. Přebornicí UP v přespolním běhu pro rok 2011 se stala studentka FTK Denisa Stodůlková, druhé místo patří Kristýně Čulíkové a na třetím místě doběhla Věra Žandová (na snímku). Závodou se zúčastnili i zaměstnanci UP, např. Jiří Škrobák z Knihovny UP skončil na pěkném šestém místě. Letošní ročník soutěže zorganizovala Fakulta tělesné kultury ve spolupráci s Comodity trading a obcí Daskabáty. (Další výsledky a pořadí účastníků jsou k nahlédnutí na webových stránkách FTK a UP.)

PaedDr. Liběna Kováčová, KSP FTK, foto archiv závodu

Platí nový Studijní a zkušební řád. Studenti, víte o tom?

■ Prvního září nabyl účinnosti nový Studijní a zkušební řád Univerzity Palackého. O nejdůležitějších změnách, které z tohoto dokumentu dnes vyplývají nejen pro studenty, ale i pro jejich pedagogy, hovořil 12. října JUDr. Filip Ščerba, Ph.D., proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti PF UP. V zaplněné aule Filozofické fakulty UP pak o konkrétních oblastech diskutovali pedagogové i zástupci studijních oddělení jednotlivých fakult UP.

„Studijní a zkušební řád přímo ovlivňuje jak studenty, kterým stanoví povinnosti, ale přiznává jim také práva, tak pedagogy, neboť určuje postupy při realizaci studia. Pochopitelně se týká také části administrativních pracovníků univerzity a jednotlivých fakult, jejichž činnost je pro hladké realizování studia stejně tak důležitá,“ řekl JUDr. Filip Ščerba, Ph.D., který byl mj. členem užší skupiny, připravující paragrafovanou verzi nového dokumentu. V souvislosti se vznikem tohoto předpisu dr. F. Ščerba zdůraznil, že při řešení řady otázek, souvisejících se studiem na UP, nebylo prakticky možné najít kompromis, jenž by byl přijatelný pro všechny fakulty. „Z tohoto důvodu je nový Studijní a zkušební řád UP velmi tolerantním předpisem. Jeho nová verze je jediným možným moderním způsobem úpravy studia na Univerzitě Palackého jako celku. Respektuje odlišnosti studia na jednotlivých fakultách, a to tím, že na celé řadě míst dokumentu zmocňuje děkany fakult, aby svou vlastní směrnici upravili některé studijní záležitosti – buď podrobněji nebo dokonce odlišně – než jak stanoví Studijní a zkušební řád UP,“ sdělil dr. F. Ščerba. Podle něj je však s tímto velmi důležité pochopení všech souvisejících studijních předpisů. „Jinými slovy: je nezbytné znát nejen Studijní a zkušební řád UP ale i směrnice příslušné fakulty. Především proto, že Studijní řád zmocňuje děkany k vlastní úpravě. Ta se pak ve směrnicích dostává na stejnou úroveň jakou má dokument celouniverzitní,“ dodal dr. F. Ščerba.

Důvody proč olomoucká univerzita přistoupila k rekonstrukci svého Studijního a zkušebního řádu přicházely přirozeně s tím, jak rychle a výrazně se v čase měnil charakter studia na vysoké škole. S tímto vývojem přirozeně stárly platné předpisy. Na přípravě nového

dokumentu, jenž požadoval také AS UP, se tak pracovalo víc než rok. Věcný záměr tohoto dokumentu byl připraven už na jaře 2010, paragrafované znění začalo vznikat po té, co byl dokument podroben přísné a rozsáhlé diskusi na univerzitě.

Nový Studijní a zkušební řád UP dnes např. neumožňuje přestup z jiné vysoké školy na některý z oborů Univerzity Palackého. Není dnes také možné přestoupit z jednoho oboru nebo studijního programu, uskutečňovaného na UP na jiný obor, uskutečňovaný na UP. „Ano, od 1. 9. 2011 neexistuje na UP přestup. Týká se to také přestupů z jedné formy studia do jiné formy studia. Podle nového Studijního a zkušebního řádu UP student nemůže být převeden např. z prezenční formy studia do kombinované formy studia,“ doplnil dr. F. Ščerba. Změny naznačují nový předpis také v oblasti evidence studia a studijních výsledků. Studijní a zkušební řád UP tuto otázku totiž nově nechává na rozhodnutí rektora UP.

Milada Hronová, foto Marek Otava

Více na www.upol.cz/aktualita/clanek/novy-studijni-a-zkusebni-rad-up-prinasi-radu-dulezitych-zmen/; www.upol.cz/skupiny/studentum/studium

Blíží se volby děkana Právnické fakulty Na nejvyšší post byla navržena prof. Milana Hrušáková

■ Současná děkanka Právnické fakulty prof. Milana Hrušáková se stala jedinou kandidátkou, kterou akademická obec PF UP navrhla na funkci děkana pro funkční období 2012–2016. Setkání navržené kandidátky s akademickou obcí fakulty se uskutečnilo 1. listopadu v aule Právnické fakulty UP v 15 hod. Volby proběhnou 9. listopadu.

Volby kandidáta na děkana Právnické fakulty UP pro funkční období 2012–2016 vyhlásil fakultní Akademický senát 26. května. Návrhy

kandidátů přijímala volební komise ve složení JUDr. PhDr. Robert Zbiral, předseda komise, JUDr. Michal Bartoň, Ph.D., a Mgr. Ondřej Šmíd do 14. října.

Funkční období současné děkanky Právnické fakulty prof. Milany Hrušákové, CSc., je její první a končí dnem 22. 1. 2012.

Děkana fakulty jmenuje rektor univerzity na základě návrhu Akademického senátu příslušné fakulty. -map-

Stručně

■ **Kolegium rektora UP**, které se na svém dalším zasedání sešlo 19. října, mělo na programu představení návrhu projektu „Univerzita Palackého – centrum vědy pro všechny“, institucionální rozvojový plán a další témata. ■ V aule Přírodovědecké fakulty byli 11. října **slavnostně imatrikulováni studenti nastupující do 1. ročníků studia v doktorských studijních programech PřF**. ■ Katedra ekologie a životního prostředí PřF připravila na 12. října vernisáž výstavy unikátních mikrofotografií Petra J. Juračky s názvem **Sem! Crustaceana aneb Svět roztodivných korýšů pod drobnohledem**. Je přístupná ve foyer 6. patra nové budovy PřF UP na Envelopě do 7. prosince. ■ **Ex libris** – tradiční cyklus autorských čtení a besed moderovaných prof. Lubomírem Machalou pokračoval 11. října setkáním **se spisovatelem Janem Novákem** (na snímku vlevo). -red-, foto Marek Otava

Věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům: zdůvodnění a charakteristika návrhu

Součástí připravované reformy terciárního vzdělávání jsou dva nové zákony, jejichž příprava je v současné době předmětem řady jednání mezi reprezentacemi vysokých škol, vládou, ministerstvem školství i akademické veřejnosti. Se stavem příprav věcného záměru zákona o vysokých školách seznámil naše čtenáře hlavní odborný garant reformy prof. Jan Hálek před prázdninami (Žurnál č. 28/roč. 20). Pro toto číslo připravil pro univerzitní obec příspěvek, který objasňuje základní obrysy věcného záměru zákona o finanční pomoci studentům:

Současné přípravy věcného záměru zákona o finanční pomoci studentů (dále VZ FPS) jsou, stejně jako v případě věcného záměru o vysokých školách, kontinuálním vyústěním několikaletých debat a průzkumů. Na případné schválení konečné verze VZ FPS vládou koncem tohoto roku by v roce příštím měly navázat práce na konkrétním paragrafovém znění zákona. Důvodů pro celou tuto komplexní aktivitu má naše země několik.

Východiska

1. Student

VZ FPS je mimo jiné motivován silícím evropským trendem začínat s vysokoškolským vzděláváním v pozdějším věku, činit mezi jeho stupni odstupy (např. kvůli stáží v zahraničí, praxi, zakládání rodiny) či získávat pracovní zkušenosti doma. To se ovšem projevuje např. ve statistickém posunu věku při nástupu do prezenčního studia nebo jeho pokračování. I v ČR počet vysokoškolských studentů starších 26 let roste. Přitom nepřesáhnout tuto hranici je podmínkou nárokování téměř všech studentských zvýhodnění (zejména slevy na daních a dopravě a osvobození od platby zdravotního pojištění).

2. Zrušení hranice 26 let a definice studenta pro účely VZ FPS

Věcný záměr zamýšlí posunout hranici 26 let tak, že při splnění dalších podmínek bude možné finanční pomoc čerpat i při jejím překročení – pokud student do příslušného programu vstoupil před 30. rokem věku.

Pro účely FPS je v návrhu za studenta považována fyzická osoba:

- 1) studující v prezenční formě studia (případně i v kombinované nebo distanční formě studia a to v případě, že je osobou pečující o nezletilé dítě nebo o osobu s tělesným nebo zdravotním handicapem);
- 2) studující akreditovaný studijní program – tzn. Bc., Mgr., Ph.D.; přičemž paralelní studium v dalším studijním programu status studenta pro účely FPS nezakládá;
- 3) která studuje pouze po standardní délku studia;
- 4) která při zahájení studia v akreditovaném studijním programu nepřekročila hranici věku 30 let;
- 5) která je státním pojištěncem veřejného zdravotního pojištění.

3. Standardní doba studia

Doba, kdy je student příjemcem sociálních výhod, je navržena jako odvozená od standardních délek studia pro jednotlivé studijní programy. Tato doba obnáší počet roků, na něž je akreditován příslušný studijní program (Bc., Mgr., dr.), kterým student prochází. Nezapočítávají se tu roky, jejichž část student stráví v zahraničí v rámci některého z mobilních programů. Standardní délka studia, coby kritérium pro posuzování oprávněnosti k finanční pomoci, může být nahrazena kritériem založeným na kreditním systému (například povinná akumulace kreditů ve stanoveném čase); to je ještě věcí diskuse.

4. Dospělý student

Zatím je u nás většina sociální pomoci studentům orientována na jejich výchozí rodiny, a to z titulu péče rodičů o studující zletilé nezaopatřené dítě do 26 let jimi vyživované. Nynější úprava tedy nevyhovuje situaci poměrně velké skupině: studujícím dospělým výdělečně činným osobám, včetně těch, kteří zakládají vlastní rodiny. Jen studentů s dětmi je v ČR víc než 12 %. Celková struktura financování studia bakalářských a magisterských programů je taková, že asi 45 % pokrývají rodiče a 36 % vlastní výdělek studentů (data Eurostudent 2009). Obecným cílem věcného záměru je umožnit větší ekonomické osamostatnění studentů vůči jejich výchozí rodině a umožnit co největšímu počtu jedinců projít jedenkrát všemi stupni (Bc., Mgr., dr.) vysokoškolského vzdělávání a využívat přitom studentských výhod.

5. Více podpory studentovi z veřejných finančních zdrojů

V rámci zemí OECD je ČR se svými méně než 5 % poskytovanými na finanční podporu studentů z celkových veřejných výdajů na terciární vzdělávání sice před Polskem, ale na předposledním místě. Navíc, institut studentských půjček – tak výrazný svým podílem ve finanční podpoře studentů v zemích, jako je Velká Británie, Norsko, Švédsko či Nizozemí – u nás zcela chybí. (Viz studii Education at a Glance, 2010.) Podobně neslavně pro ČR většinou dopadají také evropské poměrování podílu veřejných zdrojů na financování bakalářských a magisterských studentů – jak těch, kteří bydlí během semestru s rodiči, tak těch, kteří bydlí jinde.

V souhrnu pak můžeme říci, že ČR je opravdu „výjimečná“, jde-li o systém finanční podpory studentů terciárního vzdělávání. Má totiž prokazatelně a mezinárodně nebývale malý podíl veřejných zdrojů na rozpočtech studentů. S tím zajisté bude souviset její naopak neblaze přední (čtvrté) evropské místo žebříčku sociální nerovnosti v přístupu ke vzdělání. Zejména jedinci s nižším stupněm vzdělání otce i matky a nižší sociální skupinou mají v ČR, ve srovnání s většinou ostatních evropských zemí, prokazatelně menší šance získat diplom (viz studii SILC 2009).

Co s tím? Dovolte mi, abych zde nyní stručně charakterizoval připravovaný systém finanční pomoci studentům.

Hlavní rysy navrhované finanční pomoci studentům

Základní studijní grant (ZSG)

Mělo by jít o nevratnou měsíční dávku financovanou státem. Nárok na ZSG vznikne díky nové definici studenta (viz výše). Takto chápaný student bude vyjmut z definice nezaopatřeného dítěte v zákoně o státní sociální podpoře. Tím zanikne jeho rodičům nárok na slevu na dani; protože v zákonu o daních z příjmů je podmínkou pro uplatnění slevy na dani rodičů uveden odkaz na vyživované dítě v z. o státní sociální podpoře, kde je současná definice studenta i pro studenty do 26 let. Finanční prostředky na základní studijní grant proto budou získány rozpočtově neutrálním převodem slevy na dani na vyživované dítě.

Prof. Ing. Jan Hálek, CSc., vysokoškolský pedagog a vědecký pracovník, senátor PČR v období 2004–2010, hlavní odborný garant Reformy terciárního vzdělávání a poradce předsedy vlády, člen Rady pro reformu vysokoškolského vzdělávání, člen rozkladové komise ustanovené pro přezkoumání rozhodnutí vydaných MŠMT. Na UP působí od roku 1965. V letech 1992–2008 byl přednostou Ústavu lékařské biofyziky LF, v období 1999–2004 zastával funkci proděkana LF. V letech 2008 a 2009 byl prozatímním děkanem nově zřízené FZV UP, poté až do loňského roku působil jako její proděkan. Ve funkčním období 1996–1999 byl předsedou AS UP. Jako vědecký pracovník Ústavu lékařské biofyziky se ve své vědeckovýzkumné práci věnuje oblastem Metodika měření algezie, Měření impedance tkáně, Analýzou pulsu, jeho měření a Ultrazvukovými zobrazovacími systémy. Je autorem šesti československých patentů a více než sta odborných publikací a přednášek, sedmi zlepšovacích návrhů, autorem a spoluautorem několika osvědčení na průmyslový vzor. Byl členem několika vědeckých a oborových rad, je členem Vědecké rady FZV UP.

Mezi roky 1997–1998 působil ve funkci náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2004 byl na šestileté období zvolen do funkce senátora za volební obvod č. 61 – Olomouc (ODS). Působil jako první místopředseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a člen jeho Podvýboru pro předškolní, základní a střední vzdělávání a člen Stálé komise pro krajany žijící v zahraničí. Byl předkladatelem řady zákonů, např.: novela zákona o vysokých školách (2009), zákon o odškodnění obětí okupace (2008), zákon o účastnících protikomunistického odboje (2008), zákon o Ústavu pro studium totalitních režimů (2007), novela Ústavu – imunita (2006), zákon o podpoře výzkumu a vývoje (2009), zákon č. 111/1998 „létající profesori“ (2010).

Částka vyplácená jako základní studijní grant bude stejná pro všechny studenty. ZSG bude studentovi poskytován v průběhu akademického roku, a to po dobu 12 měsíců v roce, ode dne jeho zápisu na vysoké škole. Ustane vykonáním státní zkoušky, kterou se ukončuje daný program vysokoškolského studia; ukončením ucelené části studia, po jehož ukončení se vydává osvědčení; vyloučením ze studia; anebo zanecháním studia či odnětím akreditace školy (podle připravovaného zákona o vysokých školách). ZSG bude nevratný pouze podmíněně. ZSG se jako normálně nevratná finanční pomoc za určitých okolností – jako je neplnění studijních povinností či neodůvodněné prodloužování studia – stane pomocí vratnou. Tento princip není neobvyklý; postoupné překlápění ZSG do půjčky existuje např. právě v Nizozemí. Půjčkou se ZSG de facto stane, když škola do informační

Konfuciova akademie při Univerzitě Palackého pořádá

12. ročník Měsíce čínské kultury

s tématem **Opičí král. Putování na západ** V průběhu měsíce **od 26. října do 10. listopadu** proběhne řada přednášek a workshopů. Od 26. října 2011 do 8. ledna 2012 bude navíc ve Vlastivědném muzeu instalována výstava **Opičí král** a EXPO 2010, v Divadle hudby vystoupí 27. října 2011 Alfred Strejček a Jiří Mazánek s programem román **Opičího krále** na motivy hry Alvydase Bausyse.
Blíže informace na <http://konfucius.upol.cz>.

Katedra psychologie FF UP pořádá vědeckou konferenci

PhD existence II.

Setkání, které bude navazovat na tradici setkávání českých a slovenských doktorandů psychologie a které bude obsahovat tři tematické sekce, se uskuteční ve dnech **30. a 31. ledna 2012** v prostorách **Uměleckého centra UP**. Součástí konference budou i mezinárodní Studentské psychologické dny 2012. V současné době jeho organizátoři vítají příspěvky doktorandů ze sousedních zemí.

Více na www.vzkas.upol.cz.

Akademie věd České republiky společně s Univerzitou Palackého jako jednou z partnerských organizací pořádá jedenáctý ročník festivalu

Týden vědy a techniky

S mottem **Věda pro život** nabídne největší vědecký festival v ČR ve dnech **1.–11. listopadu** tři sta akcí po celé republice. Některé z nich proběhnou také v Olomouci.

Více info na www.tydenvedy.cz.

Přehlídka filmů o lidských právech z festivalu Jeden svět 2011 na LF UP

Sedm snímků, které byly uvedeny letos v březnu na mezinárodním festivalu dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět**, se v průběhu listopadu a prosince představí na Lékařské fakultě UP. Organizátoři přehlídky využili nabídky humanitární organizace **Člověk v tísni**, která v rámci programu **Promítěj i ty!** nabízí zapůjčení vybraných festivalových filmů. Všechny filmy jsou opatřeny českými titulky. Veřejné projekce budou probíhat **zdarma od 1. listopadu ve Velké posluchárně Teoretických ústavů LF UP, vždy od 16 hodin**.

Podrobné informace na <http://cja.upol.cz>.

Katedra Aplikovaných pohybových aktivit FTK UP si vás dovoluje pozvat na seminář

Aktivní v každém věku VI.

3.–4. listopadu ve Sportovní hale UP

Seminář je určen pro všechny, které zajímá problematika zdravého životního stylu a pohybových aktivit seniorů.

Blíže informace najdete na stránkách katedry (<http://ftk.upol.cz>) nebo kontaktujte organizátora: hana.bednarova@upol.cz.

Upozornění redakce

Upozorňujeme, že vzhledem k nadcházejícímu státnímu svátku 28. října vyjde další číslo Žurnálu UP až 4. listopadu.

Děkujeme za pochopení.

Redakce

Věcný záměr zákona...

ho systému vloží informaci, že student v době, kdy byl příjemcem ZSG, dlouhodobě neplnil studijní povinnosti. Určení kritérií pro stanovení této situace bude v pravomoci školy.

Doplňkový studijní grant představuje tzv. testovanou dávku sociální pomoci. Věcný záměr zákona v současné podobě předpokládá, že budou zavedeny nízkouročené půjčky na životní náklady a na školné, se splátkovou povinností až po ukončení studia, přerušenu v mateřství a při nezaměstnanosti. Spoření na vzdělání by za svůj model mělo mít nyní známé stavební spoření. Placená praxe, placené stáže, podniková stipendia a daňová motivace firmám pro finanční pomoc se splácením školného na soukromých vysokých školách rovněž nejsou opomenuty. Současný daňový zákon již od 1. 1. 2011 umožňuje uplatnit vyplácená stipendia jako daňově účinný výdaj (do limitu; v tomto bodě je programové prohlášení vlády již naplněno).

Školné

V programovém prohlášení vlády stojí: „Vláda zavede finanční spoluúčast absolventů vysokých škol na hrazení nákladů jejich studia formou tzv. odloženého placení půjček na školné s termínem zavedení od roku 2014, při stropních nákladech 10 000 Kč na jeden semestr.“ Způsobů půjček na školné je několik. V současné době se provádí tzv. studie RIA, která určí (pro studenta) nejvýhodnější metodu. Podle jednoho z možných – a stále diskutovaných – modelů bude školné vysokým školám zaplacené ihned např. Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, kterou bude moci student žádat o půjčku. Půjčka by pak byla splácena od okamžiku, kdy by jeho příjem překročil průměrnou mzdu – což ovšem nevyklučuje možnost dobrovolné dřívější úhrady přímým způsobem. V případě nedosažení průměrné mzdy půjčku platí stát.

Povinnost studentů veřejných vysokých škol hradit školné za studium v Bc. nebo Mgr. studijním programu ve výši stanovené školou dle zásad stanovených vnitřními předpisy VŠ je stanovena ve věcném záměru připravovaného nového zákona o vysokých školách. Uvedená maximální výše bude stanovena přímo zákonem. Bude fixní po standardní dobu studia dočteného studia, vyjma případů přerušení studia. Po vyčerpání standardní doby studia a v zákonem vyjmenovaných dalších případech (předchozí neúspěšná studia v téměř stejné stupni) nebude zákonem omezena.

Dokončení ze str. 3

Reforma terciárního vzdělávání

Mezi své priority v období 2008–2013 zařadilo MŠMT projekt Reformy terciárního vzdělávání realizovaného v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a financovaného z prostředků ESF, jehož cílem je navrzení optimálního systému řízení a financování terciárního vzdělávání v ČR. K očekávaným výstupům projektu patří předložení návrhu dvou věcných záměrů zákonů – věcného záměru zákona o terciárním vzdělávání a věcného záměru zákona o finanční pomoci studentům.

Projekt Reforma terciárního vzdělávání patří mezi tzv. Individuální projekty národní (IPn) v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje. Jsou realizovány v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jako jedna z priorit Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v období 2008–2013 a jsou financovány z prostředků evropských strukturálních fondů.

Popis: Navrzení optimálního systému řízení a financování (a jejich vzájemné provázanosti) terciárního vzdělávání v České republice.

Stav: spuštěn od ledna 2009

Trvání projektu: 1/2009–12/2011

Hlavní odborný garant: prof. Jan Hálek, CSc.

Hlavní koordinátor: JUDr. Jana Škeříková

Gesce: Odbor projektů reform MŠMT

(Více na www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ipn-pro-oblast-terciarneho-vzdelavani-vyzkumu-a-vyvoje.)

Závěrem

Na závěr podtrhuji, že VZ FPS nevznikal a nevzniká nepromyšleně či v odtržení od reality. Zohledňuje dosavadní i současné námitky, vzešlé z veřejné – již několik let trvající – veřejné debaty. Vychází ze zjevných funkcí zahraničních modelů, jež můžeme najít třeba ve Skandinávii a v Nizozemí. Je např. dost vypovídající skutečností, že v zemích, kde přímé financování převažuje nad nepřímým, jsou nerovnosti v šancích na přístup ke vzdělání menší (srov. studii SILC 2009). Nizozemsko v 80. letech právě zavedením rozsáhlejší přímé pomoci studentům tuto nerovnost citelně snížilo.

Představovaný VZ FPS však může doznat ještě několika změn, například ve způsobu splácení půjček. V poslední době sílí názory, že především u ZSG dochází k „vytrhování“ studenta z rodiny. Výsledek celého předkládaného materiálu bude závislý na tom, jak dopadne vnější připomínkové řízení a věcné připomínky a návrhy vlády ČR a PSP.

Prof. Jan Hálek, CSc.

Ewald Osers, dr. h. c. (*1917– †2011)

Dne 10. října 2011 zemřel v Readingu u Londýna ve věku 94 let světoznámý překladatel z němčiny, češtiny a dalších slovanských jazyků do angličtiny Ewald Osers. V roce 1990 mu naše univerzita udělila čestný doktorát, jehož si Osers velmi vážil, jak si můžeme přečíst i v jeho memoárech Loňské sněhy (2004). Byl po Václavu Havlovi vlastně druhou osobností takto vyznamenanou na Univerzitě Palackého po Listopadu 1989. V roce 1997 mu prezident Havel předal u příležitosti státního svátku medaili Za zásluhy II. stupně a roku 2001 mu byla udělena Cena Jana Masaryka Gratias agit za šíření dobrého jména České republiky ve světě Ewald Osers byl také recipientem řady dalších ocenění ze strany Německa, Rakouska, Bulharska a Slovenska. Tento skvělý překladatel a propagátor české literatury a zejména poezie v anglofonním světě se narodil v Praze, ale od roku 1938 žil v Anglii, kde po jistý čas spolu s Pavlem Tigridem pracoval jako analytik pro BBC. Jeho překlady Jaroslava Seiferta významně pomohly v rozhodování o udělení Nobelovy ceny za literaturu českému básníkovi, jak přiznával i sám Seifert. Poslední rozloučení s Ewaldem Osersem se bude konat 25. října v Readingu.

Při této smutné příležitosti si můžeme znovu uvědomit, že by bylo užitečné na fakultách naší univerzity, které iniciovaly udělení čestných doktorátů, pořídit důstojný seznam vyznamenaných (se základní informací, o jejich profilu), aby existence těchto osobností vědeckého a společenského života byla součástí trvalejšího povědomí naší akademické obce.

Prof. Josef Jařab

Mailový měsíčník i HelpDesk pomohou lépe informovat

Na přelomu května a června měli zaměstnanci UP možnost zúčastnit se průzkumu zaměřeného na komunikaci Centra výpočetní techniky a vyjádřit svůj názor na poskytované služby. Dotazník připravila Laboratoř sociálně-vědních výzkumů ve spolupráci s Oddělením komunikace UP.

Mezi zásadní informace, které Laboratoř díky dotazníku získala, patří především nízké povědomí zaměstnanců UP o službách HelpDesku a o školeních v oblasti IT. Obě služby využívá jen nízké procento zájemců. Většina respondentů by si také přála získávat pravidelné informace o novinkách z oblasti CVT, nejlépe emailem.

Konkrétní závěry, které vyplývají z výsledků průzkumu:

- zaměstnanci by uvítali zprávy o novinkách z oblasti informačních technologií
- zaměstnanci nevědí o nabídce školení, která připravuje CVT. Lekce seznamují např. se základními oblastmi MS Office a pro zaměstnance UP jsou zdarma
- Helpdesk zná jen něco málo přes 60 % zaměstnanců

Uni-Novici: univerzitní novinky až do mailu

Na základě těchto informací se zaměstnanci CVT rozhodli pro pravidelné rozesílání newsletteru, jenž bude vždy jednou za měsíc doručen do pracovní emailové schránky každého zaměstnance UP. Stručně a přehledně představí novinky z oblasti výpočetní techniky na UP. Čtenáři budou mít k dispozici také detailní informace, k nimž se jednoduše dostanou proklikem na webovou stránku či na Portál.

Naučte se něco nového: školení CVT

Velmi malé procento zaměstnanců zná a využívá možnosti školení v oblasti IT, která připravuje CVT. V průzkumu uvedlo 72 % respondentů, že nejsou seznámeni s nabídkou těchto školení. Podrobné informace o termínech školení se budou od 1. října zveřejňovat v pravidelném newsletteru, k dispozici budou také na webových stránkách CVT.

HelpDesk:

kontaktujte správce sítě, ale i opraváře

Jak plyne z průzkumu, mezi zaměstnanci UP není dostatečně známá služba HelpDesku. Povědomí o něm má jen něco málo přes 60 %

V jakých oblastech by chtěli být zaměstnanci informováni	
OBLAST INFORMACÍ	%
Změny v aplikacích SAP / STAG	37
Změny související s emaily	65,9
Změny na webu univerzity	35,7
Školení požadovaná CVT	48,6
Informace o smlouvě služeb	60
Nové nabídky umístěné na webu	41,9
Větší změny v oblasti IT na univerzitě	41,4

zaměstnanců. Tato neznalost může být jedním z důvodů nízkého využívání této služby (v minulém akademickém roce ji využilo jen něco přes 40 % respondentů). Zaměstnanci raději kontaktují odpovědnou osobu telefonicky nebo osobně. Například pro komunikaci se správcem sítě volí tyto varianty 3/4 respondentů. Přitom má HelpDesk sloužit nejen pro správu IT, ale například také pro hlášení problémů týkajících se oprav místností v budovách UP. -lsk-

Projekt Efektivní instituce po roce: výroční konference v Olomouci

EFIN neboli Efektivní instituce je rozsáhlý projekt MŠMT, jehož část začala probíhat na UP v listopadu loňského roku (viz také Žurnál č. 7, roč. 20/2010). Cílem projektu je zmapovat a analyzovat stávající systém řízení podpůrných (ekonomických a administrativních) procesů na veřejných vysokých školách, soukromých vysokých školách, vyšších odborných školách a veřejných výzkumných institucích. Po roce, kdy bylo analyzováno celkem 16 institucí, jsou známy celkové výsledky. Ty budou společně se zkušenostmi analyzovaných institucí prezentovány na výroční konferenci projektu EFIN, která se uskuteční 24. listopadu v prostorách Uměleckého centra UP. Na konferenci budou představena také zobecňující doporučení pro instituce obdobného typu.

Kromě výroční konference probíhají také workshopy zaměřené na různé oblasti provozu školy (IT, veřejné zakázky, řízení projektů, a jiné).

Odkaz na program konference a formulář pro registraci, stejně jako na seznam a přihlášky na workshopy najdete na stránkách Žurnálu Online a na stránkách Uměleckého centra UP.

Ing. Martin Jurečka
Oddělení organizace a řízení RUP

Pedagogové LF přispěli k tvorbě prestižní učebnice sonografie

Pedagogové Lékařské fakulty přispěli k tvorbě prestižní evropské učebnice sonografie vydané Evropskou federací společností pro ultrazvuk v medicíně (EFSUMB). Učebnice je bezplatně dostupná na webových stránkách společnosti www.efsumb.org.

Ing. Ladislav Doležal, CSc., odborný asistent Ústavu lékařské biofyziky, participoval na tvorbě kapitoly Technical Quality Evaluation of diagnostic ultrasound systems – a comprehensive overview of regulations and developments. Viz www.efsumb-portal.org/ep/article.php?id=104. Doc. František Zátura z Urologické kliniky je spoluautorem kapitoly Genitourinary Ultrasound, kterou naleznete na www.efsumb-portal.org/ep/article.php?id=98. Tato skutečnost svědčí o vysoké úrovni výuky na uvedených pracovištích. -da-

Mezinárodní konference...

vyššího soudu ČR, prof. Naděžda Rozehnalová, děkanka Právnické fakulty MU v Brně, doc. Irena Sobotková, vedoucí sekce vývojové a klinické psychologie Katedry psychologie FF UP a další významné osobnosti. Součástí programu byly kromě přednášek také interaktivní workshopy.

„Vědecká konference je jednou z účinných možností, jak otevřít interdisciplinární diskusi o mediaci. Metoda řešení konfliktů skrze prostředníka, mediátora, klade důraz na propojování znalostí a dovedností několika vědních oborů, především psychologie, práva, také sociologie, sociální práce a pedagogiky,“ zdůraznila jeden z cílů setkání dr. Lenka Holá z Ústavu pedagogiky a sociálních studií PdF UP.

Mediace jako způsob řešení konfliktů za pomoci třetí strany je ve vyspělých státech hojně a úspěšně využívána. Motorem pro Českou republiku může být také skutečnost, že na Slovensku zákon o mediaci v civilních sporech platí už od roku 2004.

„Široká veřejnost je o možnosti využití mediace k řešení například pracovních či rodinných konfliktů stále informovaná jen minimálně. Je nezbytné, aby se o mediaci mluvilo mnohem více, aby této metodě mohla veřejnost začít důvěřovat. Vždyť může pomoci vyřešit mnoho každodenních problémů! Vzpo-

Dokončení ze str. 1

meňte si například na zkušenosti při reklamaci oděvu či obuvi. Pokud nejste jako zákazník spokojeni s přístupem prodejny, nemusíte se vzdát. Služeb mediátora mohou využít manželé, kteří spolu už nechtějí žít, a s jeho pomocí vyřešit otázky kolem rozvodu, především péče o děti. Je to jistě méně traumatizující zážitek než „klasické“ soudní řízení, kdy většinou jeden končí jako vítěz, druhý pak jako poražený. Při mediačním řízení odcházejí, obrazně řečeno, jako vítězové oba,“ vysvětlila dr. Holá.

Mediátor je kvalifikovaný odborník, názorově neutrální. Jeho úkolem je vstoupit do konfliktu znesvářených stran a vytvořit prostředí vhodné k otevřenému komunikaci a následně domluvě, která bude vyhovovat všem zúčastněným stranám. Je zodpovědný za řízení procesu a nalezení vzájemně přijatelné dohody.

Výstupem z konference bude monografie zaměřená na uplatňování mediace v České republice a ve světě, ostatní příspěvky budou v případě úspěchu v recenzním řízení publikovány podle svého zaměření v odborných časopisech.

Další informace jsou k dispozici na <http://www.mediaceolomouc.eu/>.

Lenka Skácelíková

JUBILEA

Blahopřejeme!

Při příležitosti životního jubilea obdržel z rukou rektora UP prof. Miroslava Mašlána zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého prof. Jaroslav Opavský (na snímku vpravo), vedoucí Katedry fyzioterapie Fakulty tělesné kultury UP.

Setkání v pracovně rektora proběhlo za účasti děkanky FTK doc. Zbyňky Svozila.

Prof. J. Opavský je garantem studijního oboru Fyzioterapie. Publikuje v domácích i mezinárodních časopisech, je autorem skript pro fyzioterapeuty a mnoha studií v oblasti neurologie.

-red-, foto -mo-

Setkání studentů se specifickými potřebami aneb Překážky společně zvládneme

Představení služeb Centra pomoci handicapovaným připravují jeho pracovníci na středu 26. října 2011. Akce začne ve 13 hodin v Aule Pedagogické fakulty Univerzity Palackého. Oslovit má především studenty se zrakovým, sluchovým, tělesným postižením, se specifickými poruchami učení, s psychickými poruchami či chronickým somatickým postižením.

„Chceme pomoci studentům, kteří mají zdravotní problém, jenž jim nějakým způsobem znesnadňuje studium. Zaměřujeme se ale také na studenty, které trápí například dyslexie, dysgrafie či jiná forma specifických poruch učení. Na tomto setkání proto představíme činnost našeho centra, rádi bychom, aby se také seznámili stávající klienti s novými studenty UP. Především ale chceme zdůraznit, že studenti na své problémy nejsou sami, že se mají na koho obrátit,“ zdůraznila Mgr. Gabriela Smečková, Ph.D.

Centrum pomoci handicapovaným se zaměřuje na uchazeče o studium a studenty se zdravotním postižením, případně i sociálním znevýhodněním. Trvale poskytuje služby technického charakteru, jako jsou skenování, úprava textů, převod do Braillova písma, přepis zvukových záznamů přednášek, seminářů, finální digitalizace a tisk, kopírovací služby apod. K aktivitám centra je využíván speciální software, Pichtovy psací stroje pro zrakově postižené, apod.

Pracovníci centra, kteří jsou členy Ústavu speciálně pedagogických studií, poskytují služby v podobě osobní asistence, tlumočení studentům a uchazečům o studium na Univerzitě Palackého se sluchovým postižením a další konzultační a poradenskou činnost. Zaměřují se také na grantovou činnost a odstraňování architektonických a informačních bariér.

Všechny poskytované služby jsou pro studenty zdarma. -Isk-

Rektor Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrčí dialog s posuzovateli jejich práce vyhláší

18. ročník Veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého

Podmínky soutěže: původní autorský text v jazyce českém nebo slovenském v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou, ročníkem, studovaným oborem, domácí adresou a e-mailovým kontaktem. (Stranou se míní strojopis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhovech.)

Termín odevzdání prací je 31. březen 2012. Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena 2 000 Kč, 2. cena 1 500 Kč, 3. cena 1 000 Kč. Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektor UP. Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2012 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: *Sekretariát rektora Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc.* Obálku označte heslem „Literární soutěž“.

Jak se žije studentům UP v zahraničí

Na studijním pobytu v Bernu (2)

Univerzitní knihovna: vůně starých knih i čokolády

Univerzita v Bernu má celkem osm fakult, z čehož tři mají ve svém názvu slovo „filozofická“. *Philosophisch-naturwissenschaftliche Fakultät* (zde se používá zkratka *Phil.-nat.*) s filozofií mnoho společného nemá, ještě méně potom podle mého názoru *Philosophisch-humanwissenschaftliche Fakultät* (*Phil.-hum.*), kde se studuje psychologie a sport. Já jsem se svými dvěma obory (bohemistikou a germanistikou) zakotvil na filozoficko-historické fakultě (*Phil.-hist.*), která asi nejlépe vyhovuje našim představám o filozofické fakultě.

Podobně jako v Olomouci, *Universität Bern* je svými budovami rozdrobená po celém městě. Hlavní kampusy jsou dva – hlavní, historická budova (na obrázku) a poblíž ležící tzv. *Uni-S*, kde se studují přírodní vědy, informatika, ekonomie, divadelní věda nebo dějiny umění, a *Unitobler* s okolními stavbami, kde sídlí filozoficko-historická fakulta, teologická fakulta, medicína aj. Ve slově „Unitobler“ byste mohli objevit původ budovy – jedná se totiž o bývalou čokoládovnu *Toblerone*, jejíž výrobky jsou v oblíbě i u nás.

Jelikož na bernské univerzitě není institut bohemistiky, vybral jsem si některé předměty na slavistice, které se češtiny týkají – staroslovenštinu pro pokročilé, literaturu české reformace a komplexní slavistický seminář o slovanských jazycích, varietách a dialektech. Z nabídky germanistiky jsem svůj studijní plán doplnil o seminář syntaxe a sémantiky a o literární seminář týkající se díla R. M. Rilkeho. Kromě toho se každý týden učím *Bärndütsch* – místní dialekt, který se němčině podobá asi jako holanština – zpočátku jsem nerozuměl ani slovo, po měsíci asi tak třináct. Učí mě jedna studentka slavistiky, kterou já zase za odměnu vyučuji češtinu.

Viktor Tichák, student 3. ročníku české a německé filologie na Filozofické fakultě UP, nyní na studijním pobytu v rámci programu Erasmus – *Universität Bern, Philosophisch-historische Fakultät* (zimní semestr 2011/2012)

Semináře mají podobnou strukturu jako u nás, neexistují zde však zápočty, takže vždy každý referát či seminární práce musejí být ohodnoceny známkou – nejlepší je 6 nebo 5, student prospěje i za 4, od trojky dolů už je hodnocení „nedostatečný“. Co je rozdílné, je kreditové ohodnocení. Za úspěšně splněný seminář je většinou mnohem více kreditů než za přednášku (obvykle kolem pěti). Každý referát musí mít tzv. *Thesenblatt*, tedy něco jako handout, na němž musí být obsah, použítá literatura a nejdůležitější otázky a odpovědi.

Mně osobně vyhovují spíše semináře na slavistice, a to díky nízkému počtu studentů. Institut slavistiky je jedním z nejmenších, zatímco germanistika se rozkládá na dvou patrech, dělí se o první místo s historií je největším institutem celé fakulty. Na germanistický syntakticko-sémantický seminář chodí více než 30 posluchačů, takže se člověk většinou nemá šanci vyjádřit.

Staroslovenština je zde na velmi vysoké úrovni a jsem s tímto seminářem spokojený i proto, že přímo navazuje na seminář, který jsem absolvoval v Olomouci. Mapuje vývoj staroslovenštiny k církevní slovanštině, kterýžto jazyk ještě stále existuje jako jazyk liturgický.

Uprostřed univerzitní budovy (v bývalé hlavní výrobní hale čokoládovny) byla postavena mohutná knihovna, kterou často využívám ke studiu. Podle některých studentů je tam občas ještě cítit vůně čokolády. Já ji ovšem ještě necítím – asi je přebita mou oblíbenou vůní starých knih. V české části slavistické knihovny jsem se už začal pročítat od sekundární literatury směrem k *Babičce*. Kdo ví, vzhledem k trpasličí velikosti (dva regály) stihnou do konce semestru dorazit až na konec.

Viktor Tichák (foto autor)

Výstava diplomových prací absolventů Fakulty architektury VUT v Uměleckém centru UP

Výstava diplomových prací čerstvých absolventů ateliéru Jana Mléčky a Jiřího Marka brněnské Fakulty architektury navazuje na dlouhodobou výstavní linii, která v prostorech Uměleckého centra UP prezentuje studentské práce ateliérů českých vysokých uměleckých škol. Šestice prací předkládá svěží, aktuální řešení témat ve světovém i místním kontextu. Společným jmenovatelem je jim práce s narušeným fragmentem jako objektem stojícím stranou oficiálního konformního společenského zájmu, který však ve své pozměněné podobě reálně odráží proces našeho směřování v čase. Ať jsou oním fragmentem reziduální prostory v centrech měst, reflektující národnostní nenávisť či absurditu politických hranic (Bělehrad, Český Těšín), sílicí fenomén chudinských čtvrtí vrostlý do organismu světových metropolí (Rio de Janeiro), vychladlé prostory opuštěných klášterů či ocelová torza báječných eiffelových viaduktů zlatého věku železnic a páry, přístup nejmladší architektonické generace je nadějným způsobem oproštěn od formálních řešení či unavně vyprázdněné tvarové expresivity. Práce Adama Jursy, Jana Kudličky, Martina Kvitkovského, Tomáše Mokrého, Štěpána Moslera a Michaely Novákové dokáží přemýšlet.

Výstava potrvá do 31. 10.

Mgr. Mga. Jan Krtička, foto z vernisáže archiv výstavy

Držitel čestného doktorátu UP Jiří Suchý

Jiří Suchý, český divadelník, textař, básník, spisovatel, skladatel, hudebník, grafik, výtvarník a sběratel, který letos oslavil 80. narozeniny, vystudoval grafickou školu a od roku 1947 se živil jako grafik. V letech 1955–58 spolu s výtvarníkem Viktorem Sodomou st. působil v amatérské skupině Accord club, kde začal psát vlastní písňové texty. V roce 1958 založil s Ivanem Vyskočilem Divadlo Na Zábřadli, které svou činnost zahájilo premiérou scénického leporela *Kdyby tisíc klarinetů*. O rok později s Jiřím Šlitrem a Ferdinandem Havlíkem otevřeli divadelní scénu Semafor – SEdm MALých FORem – divadlo propojující divadelní text s písněmi, hudebními komedii, muziká-

lem, jevištními poetickými klauniádami a dalšími žánry. Začala tzv. zlatá éra Semaforu, jejíž první desetiletí bylo naplněno desítkami hitů, denně vyprodaným hledištěm, mnoha filmy, knihami, televizními vystoupeními, rozhlasovými pořady. Divadlem prošla řada hvězd, jako např. Waldemar Matuška, Karel Gott, Eva Pilarová, Hana Hegerová, Eva Ošmerová, Naďa Urbánková a další. S poetikou Semaforu se ztotožnil Pavel Dostál, Richard Pogoda, Jan Kanyza, rozvíjeli ji v olomouckém DEX-klubu, který otevřeli v roce 1966 Dostál s Pogodou.

Po smrti Jiřího Šlitra v roce 1969 a vlivem nepříznivých politických poměrů byly tvůrčí možnosti Jiřího Suchého značně omezeny. Důsledkem jeho postojů na konci 60. let (Jiří Suchý byl signatářem 2000 slov) byl zákaz vystupování ve sdělovacích prostředcích a vydávání v 70. letech, jako nestraní musel odstoupit z postu ředitele Semaforu, kam se vrátil až v roce 1989. Navzdory tomu je začátkem tohoto období datována vůbec neúspěšnější hra – parafráze na Erbe-

novu *Kytici*, která mj. prokázala šťastné partnerství s Josefem Dvořákem a zejména s Jitkou Molavcovou.

V listopadu 1989 se Semafor připojil ke stávce divadelníků, v jeho prostorách se uskutečnilo množství besed s diváky.

Devadesátá léta přinesla Jiřímu Suchému možnost znovu vydávat desky, CD a knihy. Založil vlastní vydavatelství Klokočí, soukromou filmovou společnost Perplex a začal vydávat měsíčník Semaforum. Od roku 2005 sídlí Semafor v Praze Dejvicích.

Pro Semafor napsal Jiří Suchý 70 divadelních her, v mnohých hrál a mnohé režíroval (*Člověk z pudy*, *Zuzana je sama doma*, *pásmo Jonáš a tingl-tangl*, *Kdyby tisíc klarinetů*, *Doktor Johann Faust* atd.). Vytvořil více než tisíc písňových textů, z nichž mnohé zlidověly (sbírky *Klokočí*, *Motýl*, *Pro kočku*, *Růže růžová* a další). Je vnímán nejen jako textař, ale i básník, pro jehož tvorbu je charakteristická hravost, vtip a nápaditá práce s ja-

zykem. Platí to i pro jeho prozaické texty určené pro divadlo nebo povídkové prózy. Pozoruhodná je i Suchého výtvarná tvorba, prezentována na více než 70 výstavách.

Tvorba Jiřího Suchého je shrnuta ve dvaceti svazcích *Encyklopedie Jiřího Suchého* (Karolinum, Praha 1999–2005). Obsahuje padesátiletou tvorbu autora pro divadlo, rozhlas, film i televizi.

Za svou činnost Jiří Suchý obdržel mnohá ocenění, mj. Medaili Za zásluhy II. stupně (1995), Čestnou medaili T. G. Masaryka (1998), Cenu Thálie (2001), Doctor honoris causa – JAMU, Cenu Ministerstva kultury (2005), je nositelem Ceny Jaroslava Seiferta (2005).

-lsk-, -mav-, foto-mo-

Využijte výhodné nabídky u Bati!

10% sleva na nezlevněný sortiment pro držitele karty ISIC

Slevu poskytuje pouze prodejna Baťa, Riegrova 1, Olomouc
Platnost nabídky od 15. 10. 2011 - 30. 6. 2012

Baťa

-placená inzerce-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace studijního programu Školský management v souladu s aktuálními požadavky na vzdělávání vedoucích pracovníků ve školství

Registrační číslo: CZ.1.07/2.2.00/07.0111; Program podpory: Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost; Prioritní osa 7.2 Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj; Oblast podpory: 7.2.2 Vysokoškolské vzdělávání; Termín realizace: 14. května 2009–13. května 2012; Hlavní řešitel: Mgr. Dana Bilíková; Partner projektu: Zájmové sdružení Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání.

Cílem projektu je zvýšení manažerských kompetencí vedoucích pracovníků ve školství nutných k vyrovnání se s aktuálními změnami a trendy ve školské legislativě, managementu, ekonomice a v disciplínách pedagogiky a psychologie. Cíle projektu bude dosaženo prostřednictvím inovace bakalářského studijního programu Školský management, která bude vycházet z nově vytvořeného kompetenčního modelu pro pozici vedoucího pracovníka ve školství. Kompetenční model byl vytvořen na základě výzkumu kompetencí požadovaných pro výkon funkce vedoucího pracovníka ve školství a stal se východiskem pro definování vzdělávacích cílů a zpracování obsahu a kurikula jednotlivých disciplín, modulů a studijního programu Školský management. V rámci inovace studijního programu Školský management byly inovovány vy-

ISPŠM
Inovace studijního programu
Školský management

brané stávající disciplíny a vytvořeny disciplíny nové. Inovovaný program byl pilotně ověřen v rámci letního semestru 2010/2011 a evaluován. Pilotní ověření programu bude dále pokračovat také v zimním semestru 2011/2012, kde po jeho skončení opět proběhne evaluace.

Studijní program Školský management je realizován kombinovanou formou studia s podporou studijních textů, prezenční výuky a nástrojů e-learningu. V rámci projektu byl také kladen důraz na zdokonalení stávajících a vytvoření nových e-learningových nástrojů v systému LMS Unifor.

Realizaci projektu zajišťuje Institut celoživotního vzdělávání Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Více informací o projektu společně s kontakty naleznete na webové adrese: www.ispsm.cz.

Výsledky mezinárodního auditu vědy, výzkumu a inovací

Nezávislý audit českého systému výzkumu, vývoje a inovací (VaVal), zpracovaný mezinárodním konsorciem vedeným britskou firmou Technopolis, dospěl po jednom a půl roce ke svému závěru. Závěrečná zpráva auditorů odhaluje neradostný stav řízení VaVal v České republice v mezinárodním srovnání, stejně jako například fakta o jejich financování, a doporučuje řešení.

Dokument obsahuje vedle částí popisných a kritických také řadu doporučení. Upozorňuje na extrémně nízký podíl průmyslové sféry na financování VaV vysokých škol, nízkou výkonnost VaV v porovnání se západní Evropou nebo na nízkou institucionální podporu v porovnání s mezinárodním standardem. „Zpráva proto jednoznačně doporučuje opustit současnou Metodiku hodnocení výsledků VaV a na ni navázaný mechanický výpočet výše institucionálního financování,“ říká prof. Moravcová.

Ze zprávy vyplývá také řada pozitivních závěrů. „Bibliometrická analýza jasně dokládá zvyšující se počet a kvalitu vědeckých publikací a vzrůstající mezinárodní a národní spolupráci mezi vědeckými týmy. Naše dynamika růstu je mezi bývalými východními státy nejvyšší, nicméně stále ještě máme co dohánět,“ prohlásila hlavní odborná garantka projektu prof. Jitka Moravcová.

MŠMT v těsné spolupráci s Radou pro VaVal připravuje nový projekt Metodika, který bude vycházet z doporučení Mezinárodního auditu VaVal. Zdroj: TK MŠMT 13. 10. (viz www.msmt.cz)

„Podivuhodný kouzelník“...

Dokončení ze str. 1

průměrný hňup pomocí frázi dávno prodiskutovaných a nescílněkrát osvětlených – a ještě k tomu přidá Koniáše jako bonus,“ podotkl Jiří Suchý. „Je to kniha, v níž se vyznávám ze svých názorů, přesvědčení, ale i pochybností a postřehů.“ Svě úvahy zamýšlí v knize doplnit o připomínky těch, kteří budou jeho pochybnosti vyvracet, či potvrzovat. „Až ji předložím odborníkům, budu velmi rád, když mi řeknou, v čem jsem chyboval a v čem se mýlil,“ doplnil.

K osobním kontaktům a ke sblížení Jiřího Suchého s olomouckými umělci došlo v 70. letech během hostování Semaforu v Divadle v Hodo-lanech. Před sametovou revolucí byl Jiří Suchý hostem populárního festivalu Olomoucký tvarůžek: při této příležitosti mu olomoučtí organizátoři umožnili, po mnoha letech, živé vystoupení v Československém rozhlasu v pořadu Mikrofórum. „Měl a má v Olomouci a na univerzitě cti-tele soustředěné v Jonášklubu, podporoval také vydávání časopisu Filozofické fakulty FLP revue. Jiřímu Suchému bude nepochybně titul doctor honoris causa slušet a náležet beze vsí pochybnosti,“ vyjádřil se děkan FF UP doc. Jiří Lach.

„Divadlo Semafor v době svého vzniku symbolizovalo moderní, myšlenkově i tvarově experimentující soubor, poskytovalo prostor pro inspirativní sepětí hudby a slova, i pro nové formy uvádění poezie. Semafor i jeho zakladatel se stali terčem mnoha mocenských, administrativních i kritických výpadů. Přesto se Suchému podařilo prosadit své umělecké vidění světa a zanechat v historii českého umění nesmazatelnou stopu,“ dodala vedoucí Katedry českého jazyka a literatury PdF dr. Jana Sladová. -lsk-, -mav-

Okresní soud dal Univerzitě Palackého za pravdu v kauze Beneda

U Okresního soudu v Olomouci skončilo dne 14. října 2011 projednávání žaloby Mgr. Ivo Benedy proti Univerzitě Palackého v Olomouci. Důvodem sporu se stalo rozhodnutí někdejšího rektora UP prof. Lubomíra Dvořáka, CSc., jenž Mgr. Benedu v roce 2007 odmítl jmenovat děkanem Právnické fakulty UP, zejména kvůli nedostatečné odborné kvalifikaci, vědecké, pedagogické a manažerské zkušenosti a reputaci kandidáta ve vědecké a právnické obci. Rektor také pochyboval o korektnosti volby kandidáta, v níž Mgr. Ivo Beneda jako člen Akademického senátu fakulty (na rozdíl od protikandidátky) sám hlasoval. Následně byla na návrh Akademického senátu jmenována do funkce děkanky Právnické fakulty prof. Milana Hrušáková, CSc.

„Rozhodnutí bývalého rektora prof. Lubomíra Dvořáka považuje současné vedení univerzity za správné i zákonné. Jeho správnost potvrzuje vývoj Právnické fakulty v období, kdy v jejím čele stojí prof. Milana Hrušáková. Za jejího vedení získala fakulta akreditaci doktorského studijního programu, reaktivaci magisterského studijního programu Právo, včetně oprávnění udílet titul JUDr., a to na osm let. Pracovníci fakulty pod jejím vedením získali řadu vědeckých a jiných rozvojových grantů, podstatně se zvýšil

vědecký výkon fakulty. Budovy prošly zásadní rekonstrukcí, rozvoj se dotknul také infrastruktury fakulty,“ vyjádřil své stanovisko rektor UP prof. Miroslav Mašláň.

O správném rozhodnutí soudu je přesvědčena i Právnická fakulta UP. „O zákonnosti rozhodnutí jsme od počátku přesvědčeni. Bývalý rektor prof. Lubomír Dvořák jej konzultoval s řadou interních i externích právníků, kteří mu možnost takto rozhodnout opakovaně potvrdili. V právním státě nicméně rozhodnutí o této otázce přísluší soudům. Jsme rádi, že Okresní soud v Olomouci nám dal za pravdu,“ uvedl zástupce Univerzity Palackého v soudním sporu proděkan JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.

V konečném důsledku nejde ve sporu pouze o vedení Právnické fakulty UP. „Kdyby vyšší soudy potvrdily tvrzení žalobce, že šlo o nepřímou diskriminaci z důvodu věku, zakázanou Listinou základních práv a svobod, znamenalo by to v konečném důsledku, že nejen vysoké školy, ale prakticky žádný zaměstnavatel, by nemohl po svých zaměstnancích vyžadovat žádnou kvalifikaci, kterou nestanoví zákon, neboť k jejímu získání je potřeba vždy určitý čas,“ zamyslel se advokát Mgr. Martin Vališ z advokátní kanceláře Kříž a Bělina, která zastupuje Univerzitu Palackého v tomto sporu.

Ministerstvo školství: postup rektora UP byl správný

Postup rektora UP prof. Lubomíra Dvořáka při nejmenování Mgr. Iva Benedy děkanem Právnické fakulty byl potvrzen jako správný také ze strany MŠMT v únoru 2008. Vyplývalo to z rozhodnutí tehdejšího ministra školství, kterým byl zamítnut rozklad, jímž se Mgr. Beneda domáhal změny rektora rozhodnutí. Ministr školství v podrobném odůvodnění tohoto rozhodnutí shrnul všechny dosavadní právní kroky. Stvrdil platnost rozhodnutí MŠMT z listopadu předešlého roku, kdy bylo odvolání Mgr. I. Benedy odloženo s tím, že rozhodnutí rektora o jmenování (či nejmenování) navržené osoby děkanem není vydáváno ve správním řízení, a nelze je tedy přezkoumávat způsobem stanoveným správním řádem. Jako poznámku nad rámec odůvodnění svého usnesení pak ministerstvo v listopadovém rozhodnutí dodalo, že „jmenování děkana na návrh akademického senátu fakulty“ není povinností rektora, ale jeho pravomocí; rektor tedy není povinen automaticky vyhovět každému návrhu akademického senátu fakulty na jmenování děkana fakulty.

Mgr. Ivo Beneda byl navržen rektorovi UP za kandidáta na děkana Právnické fakulty Akademickým senátem PF po volbě v červnu 2007, kdy o výsledku rozhodla těsná většina hlasů v prvním kole. V něm Mgr. Benedovi dalo osm z patnácti senátorů přednost před prof. Milanou Hrušákovou, CSc., která získala sedm preferencí. Po zvážení všech okolností a jednání s ním se rektor UP v závěru srpna rozhodl zamítnout návrh AS PF a nejmenovat Mgr. I. Benedu děkanem PF UP. Ve svém rozhodnutí svůj krok podrobně zdůvodnil a požádala Akademický senát PF UP o nový návrh na děkana pro funkční období 2007–2011.

(Podrobnější informace o rozhodnutí bývalého rektora prof. Dvořáka viz www.upol.cz/fileadmin/user_upload/Do_aktualit/Rozhodnuti_rektora-Mgr_Beneda.pdf, další informace viz také Žurnál č. 14 a č. 20, roč. 17)

-lsk-, -mav-

Knihy ve zkratce

Autorka: Zuzana Kelnarová

(Ken Kelsey: Vyhodíme ho z kola ven)

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUČ, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: vclena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Ročník 21, 2011/2012. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martinek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: L. Skácelíková. Technická redakce: M. Cyprová. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrástina, M. Kolář, M. Malacka, H. Marešová, V. Mihal, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzavěrka 17. 10. 2011. Vychází 21. 10. 2011. Uzavěrka příštího čísla je 31. 10. 2011. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.